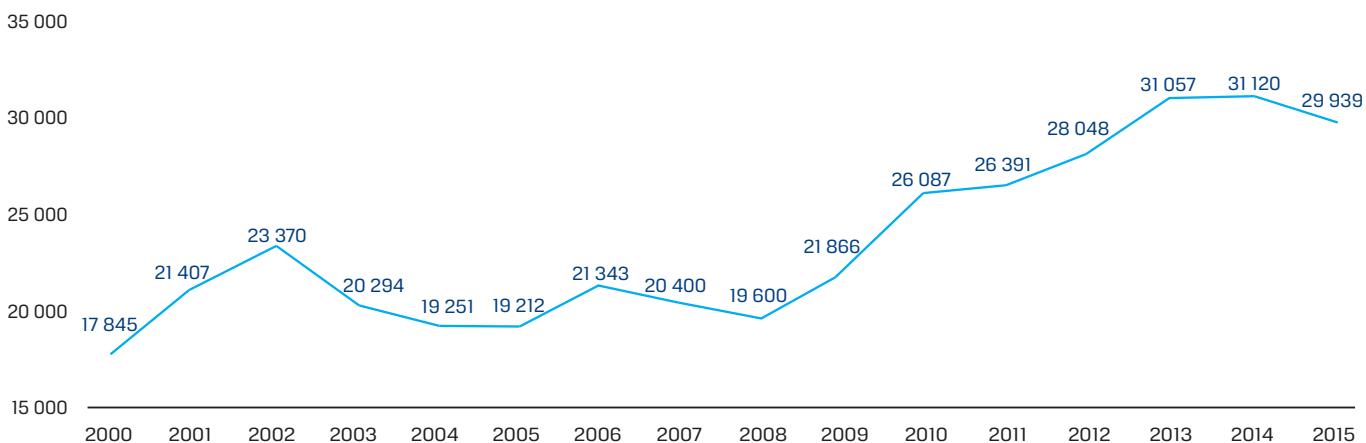

NARKOTIKA- OG DOPINGSTATISTIKK 2015

Generell saksutvikling

Kriplos' narkotikastatistikk er en total nasjonal statistikk som inneholder både toll- og politibeslag. Etter en stadig saksøkning gjennom flere år, er det for første gang siden 2009 en liten nedgang i saksantallet. I 2015 er det knapt 30 000 saker, en nedgang på 3,8 % sammenlignet med fjoråret. Utviklingen i antall saker over tid gjenspeiler endringer i både innførselspress og tilgjengelighet og i politiets og tollvesenets aktivitet og prioriteringer. Fra et år til et annet vil det imidlertid være små naturlige variasjoner uten at det verken betyr endringer i narkotikamarkedet eller endringer i politiets og tollvesenets aktivitet på området.

Narkotikamarkedet har forandret seg mye i løpet av de siste fem, seks årene. Internett har blitt en viktig kanal for kjøp og salg av narkotika, spesielt for nye psykoaktive stoffer, men også tradisjonelle stoffer omsettes via internetthandel. Antall stoffer på narkotikamarkedet er doblet i løpet av de siste ti årene.

En annen trend gjennom de siste årene er at det stadig beslaglegges flere forskjellige stofftyper i en og samme sak. Det gjelder både saker som omfatter omsetning, besittelse og bruk, men også i store innførselssaker.

Definisjoner

Ved Kriplos benyttes følgende definisjoner:

Sak:

Journalført oppdrag mottatt ved Kriplos. Saksantallet er uavhengig av den påtalemessige bruk av begrepene bruk, besittelse, omsetning og innførsel. Det betyr at ett og samme forhold kun er registrert som én sak ved Kriplos.

Beslag:

I én sak kan det ofte være flere beslag. Det kan dreie seg om ulike stofftyper, eller at beslagene er gjort på forskjellige steder og på ulike tidspunkter. Delpakninger med en og samme stofftype regnes derimot som ett beslag dersom beslagene er gjort på samme tid og samme sted.

Beslagsutvikling for de enkelte stoffgruppene

Utvikling i antall beslag og beslaglagt mengde for enkelte stoffgrupper er kommentert i tekst og vist i diagrammer i det etterfølgende.

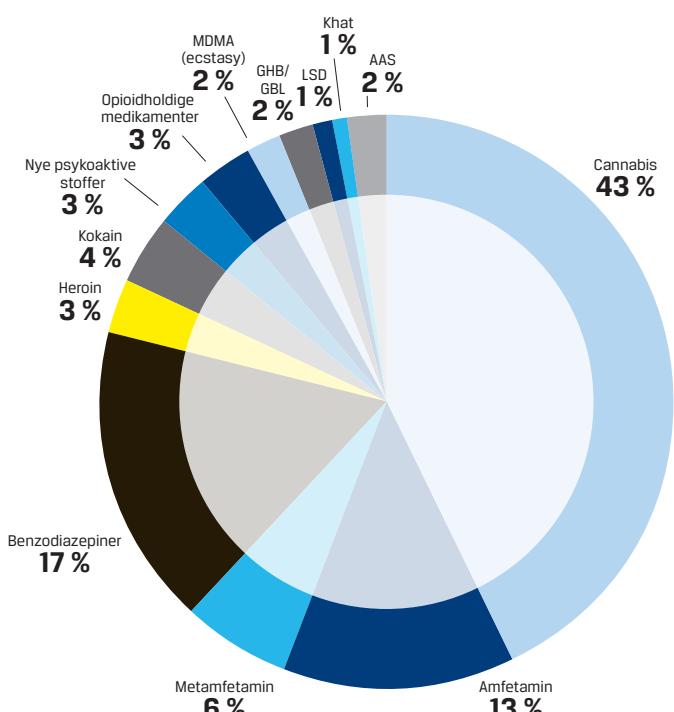
Det gjøres oppmerksom på at tallene for 2015 er foreløpige, og at det er knyttet noe usikkerhet til tallene. Det er flere årsaker til dette. Ca. 70 % av narkotikasakene er mindre saker som blir avgjort med forelegg uten at stofftype er verifisert med analyse. I tillegg er en rekke narkotikasaker for 2015 ikke ferdig analysert. For de fleste slike beslag er foreløpig vekt og formentlig stofftype registrert og lagt til grunn for statistikken. I dagens narkotikamarked, med mange nye stoffer, er det imidlertid større feilkilder enn tidligere knyttet til disse opplysningene.

Generelt forventes det noen endringer i mengde og antall saker etter hvert som beslagene verifiseres med kjemisk analyse. Hovedtrendene forventes imidlertid ikke å bli vesentlig påvirket.

Cannabis – stabile beslagstall for hasj, færre beslag og mindre mengde marihuana/cannabisplanter

Til sammen for hasj, marihuana og cannabisplanter ble det beslaglagt ca. 2 340 kg fordelt på ca. 14 900 beslag. Gjennom de siste seks, sju årene har antallet hasjbeslag ligget veldig stabilt omkring 10 000 beslag årlig, mens det over flere år har vært en økning i antall marihuana-/plantebeslag. I 2015 er det ca. 10 500 hasjbeslag, noe høyere enn fjoråret. Antallet marihuana-/plantebeslag er betydelig lavere enn de to foregående årene, men likevel høyt sett i et 10-årsperspektiv. Det er beslaglagt vel 2 000 kg hasj, og det er omrent på gjennomsnittet for de siste fem årene. Beslaglagt mengde marihuana/cannabisplanter er ca. 330 kg. Det er vesentlig mindre enn de to foregående årene, og den laveste mengden siden 2009.

Som i Europa for øvrig har styrkegraden i cannabisprodukter økt betydelig de siste årene. I Europa vurderes hasj med normal styrkegrad å inneholde 10–15 % THC, mot 5–10 % bare et par år tilbake^{1,2}. Analyser av norske beslag tilsier tilsvarende utvikling. Vi ser også jevnlig produkter med vesentlig høyere styrkegrad (over 20–30 % THC). Årsaker til økningen kan være innføring av intensive produksjonsteknikker i Europa og dyrking av planter med svært høy styrke i Marokko³.

Amfetamin/metamfetamin – store mengder beslaglagt

Det er til sammen beslaglagt ca. 600 kg amfetamin og metamfetamin fordelt på knapt 6 600 beslag. Det har vært flere store beslag av amfetaminer i 2015, og beslaglagt mengde har aldri vært større. Antall beslag er imidlertid lavere enn de to foregående årene.

Amfetamin beslaglegges stadig hyppigere og i større mengder enn metamfetamin, som dominerte det norske markedet for amfetaminer få år tilbake. I 2015 er 69 % av antall amfetamin-/metamfetaminbeslag og 83 % av de beslaglagte mengdene amfetamin.

Foreløpige resultater viser en gjennomsnittlig styrkegrad på 29 % for amfetamin og 37 % for metamfetamin i 2015.

1 Europeisk overvåkningscenter for narkotika og narkotikamisbruk. Europeisk narkotikarapport. Trender og utviklinger 2015.

2 Europeisk overvåkningscenter for narkotika og narkotikamisbruk. Europeisk narkotikarapport. Trender og utviklinger 2013.

3 Europeisk overvåkningscenter for narkotika og narkotikamisbruk. Europeisk narkotikarapport. Trender og utviklinger 2015.

Kokain – antall beslag er tidenes høyeste

Det er beslaglagt ca. 85 kg kokain fordelt på vel 1 250 beslag. Det er ikke noe år tidligere foretatt flere kokainbeslag enn i 2015. For første gang er det gjort flere beslag av kokain enn heroin, og kokain er dermed det stoffet som beslaglegges fjerde hyppigst, etter cannabis, amfetaminer og benzodiazepiner. Kokain er beslaglagt i samtlige politidistrikter i 2015. Beslaglagt mengde er relativt høy sett i et 10-årsperspektiv, selv om det ble beslaglagt større mengder i 2013 og 2014 da det hvert av årene var ett spesielt stort beslag på henholdsvis ca. 130 og 100 kg.

Foreløpige resultater viser en gjennomsnittlig styrkegrad på 32 % i 2015, det samme som i 2014.

Heroin – stabil beslagssituasjon

Det er beslaglagt ca. 60 kg heroin fordelt på 1160 beslag. Både når det gjelder mengde og antall beslag er dette omtrent på gjennomsnittet for de 10 siste årene. Foreløpige resultater viser en gjennomsnittlig styrkegrad på 17 % i 2015.

MDMA (ecstasy) – det er aldri beslaglagt større mengder

MDMA har igjen inntatt narkotikamarkedet for fullt. I 2015 har det vært ca. 810 beslag fordelt på tabletter og pulver. Antallet beslag er tilbake på samme nivå som i 2001/2002, da MDMA-beslagene var på sitt høyeste.

I 2015 er det beslaglagt 114 000 MDMA-tabletter, det høyeste antall tabletter som noen gang er beslaglagt på et år. I tillegg kommer beslag av vel 26 kg MDMA-pulver av svært høy renhet, tilsvarende ca. 222 000 tabletter av tradisjonell styrkegrad (100 mg). Til sammen utgjør dette mer enn tre ganger på mye MDMA som i 2002, da MDMA nådde sin foreløpige popularitetstopp i Norge, som i Europa før øvrig^{4,5}.

MDMA ble så godt som borte fra markedet i 2009. Tabletter solgt som ecstasy inneholdt andre virkestoffer enn MDMA. Det skyldtes et vellykket internasjonal samarbeid om regulering av PMK, utgangsstoffet for MDMA-produksjon. Når MDMA nå er tilgjengelig igjen som aldri før, skyldes det at illegale produsenter har funnet nye utgangskjemikalier og produksjonsmetoder slik at produksjonen er i gang igjen for fullt. Blant annet er det avdekket flere store produksjonslaboratorier i Belgia og Nederland de siste par årene⁶.

Benzodiazepiner – stor tilgjengelighet, men mindre mengder beslaglagt

I 2015 ble det beslaglagt 730 000 tabletter med benzodiazepiner fordelt på ca. 6 100 beslag. Antallet beslaglagte tabletter er det lavesten siden 2009. Allikevel er det det ingen tvil om at tilgjengeligheten av benzodiazepiner i markedet er uforandret. Antall beslag er riktig nok noe lavere enn i 2014, men høyere enn årene før. Tabletter med klonazepam som virkestoff (hovedsakelig Rivotril) står for vel halvparten av benzodiazepinbeslagene og 2/3 av den beslaglagte mengden.

GHB/GBL – ett rekordbeslag, for øvrig uendret beslagssituasjon

Totalt ble det beslaglagt ca. 970 liter GHB/GBL fordelt på ca. 490 beslag. Mengdene er rekordhøye sammenlignet med foregående år, men det skyldes ett rekordbeslag på ca. 600 liter. For øvrig ligger både antall beslag og beslaglagt mengde omtrent på gjennomsnittet for de fem siste årene.

Nye psykoaktive stoffer (NPS)

- beslagene fordeler seg på svært mange forskjellige stoffer

Nytt psykoaktivt stoff defineres på følgende måte⁷: Et nytt narkotisk eller psykotrop stoff, i ren form eller som stoffblanding, som ikke er kontrollert i henhold til FNs Alminnelige narkotikakonvensjon av 1961 eller FN-konvensjonen om psykotrope stoffer av 1971, men som kan være like farlig for folkehelsen som stoffer som er oppført i disse konvensjonene (rådsbeslutning 2005/387/JIS).

4 http://www.emcdda.europa.eu/attachements.cfm/att_212354_EN_EMCDAA POD_2013_Synthetic%20drug%20production.pdf, hentet 07.01.16

5 <http://www.emcdda.europa.eu/stats13/szrtab14a>, hentet 07.01.16

6 http://www.emcdda.europa.eu/attachements.cfm/att_212354_EN_EMCDAA POD_2013_Synthetic%20drug%20production.pdf, hentet 11.01.16

7 http://www.emcdda.europa.eu/attachements.cfm/att_145850_NO_EMCDAA_DiF22_NO.pdf, hentet 16.07.14

Fullstendig statistikk for utviklingen av NPS til og med 2014 er presentert i denne rapporten. Fordi mange beslag fra 2015 ikke er ferdig analysert, vil statistikken for 2015 komme på et senere tidspunkt. Etter å ha økt kraftig hvert år siden 2009, har antall beslag av NPS stabilisert seg noe de siste årene. I 2012–2014 er det årlig ca. 900 beslag av NPS fordelt på ca. 100 ulike stoffer, både stoffer som er regulert ved gruppeoppføring på narkotikalisten og stoffer som faller utenom regelverket. Stoffene varierer en del fra år til år. Noen blir borte fra markedet, og nye varianter kommer stadig til. De stoffgruppene som for tiden dominerer blant NPS-beslagene, er forskjellige syntetiske cannabinoider og flere benzodiazepin-lignende stoffer.

Kriplos' foreløpige inntrykk er at NPS-beslagene i 2015 vil bli på samme nivå som de to, tre siste årene, både hva gjelder antall stoffer og antall beslag.

Det er fortsatt stor grunn til å advare mot bruk av NPS. Stoffene er ofte veldig potente, og det skal svært liten mengde til for å gi rus (ofte 0,5–5 mg, men betydelige variasjoner fra stoff til stoff). Det er lett å overdosere og virkningene kan være fatale.

LSD - stor økning i antall beslag

Gjennom en årrekke har det kun vært 10–30 LSD-beslag årlig inntil man plutselig fikk en stor økning både i antall beslag og belaglagt mengde i 2012/2013. Deretter har beslagsøkningen fortsatt, og i 2015 er det beslaglagt ca. 8 300 enheter fordelt på ca. 390 LSD-beslag. Beslagene er typisk blotterpapir påført LSD som virkestoff. Blotterpapir kan imidlertid også inneholde ulike typer NPS.

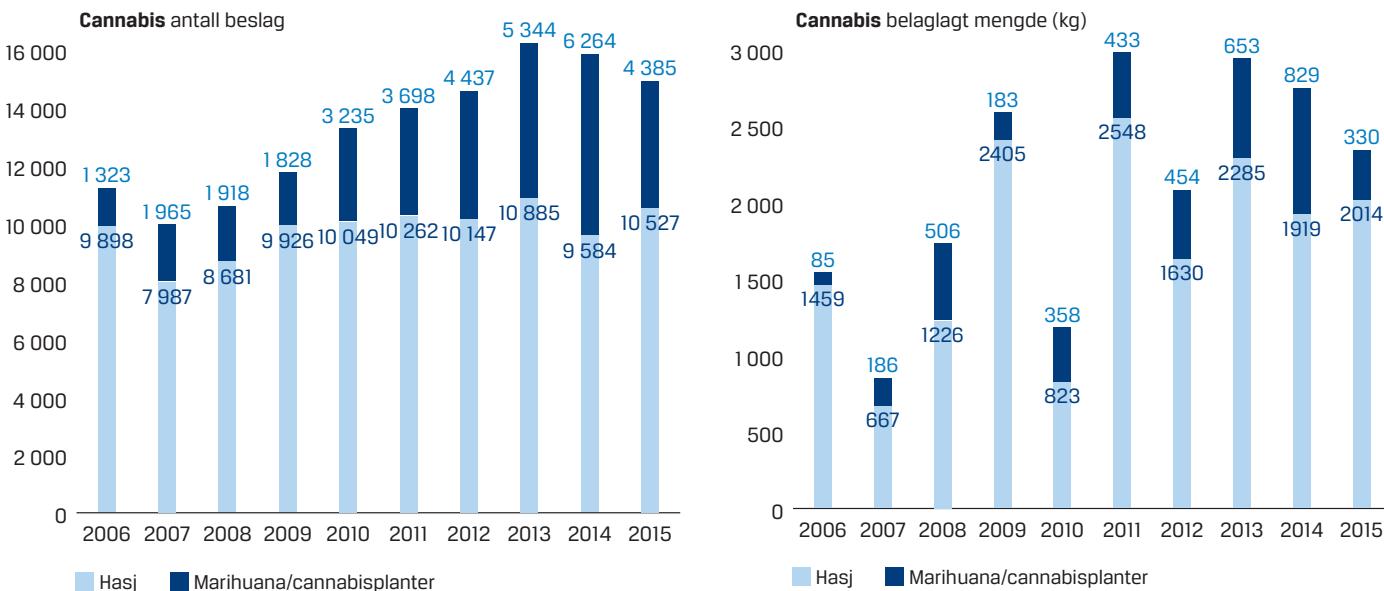
pMMA – få beslag de siste årene

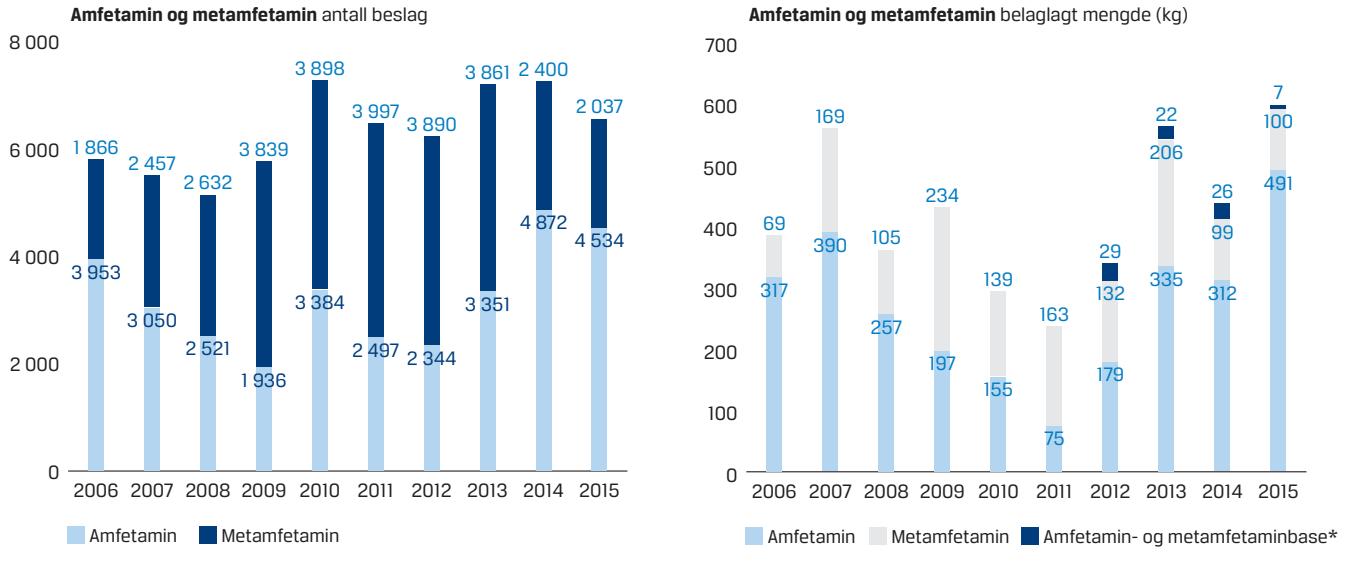
pMMA førte til en rekke dødsfall i Norge i perioden 2009–2012. I samme periode ble det gjort både mange og store beslag av stoffet. pMMA er ikke borte fra markedet, men beslagshyppigheten er kraftig redusert. Foreløpige tall for 2015 viser 1,9 kg fordelt på 20 beslag.

Anabole androgene steroider (AAS)

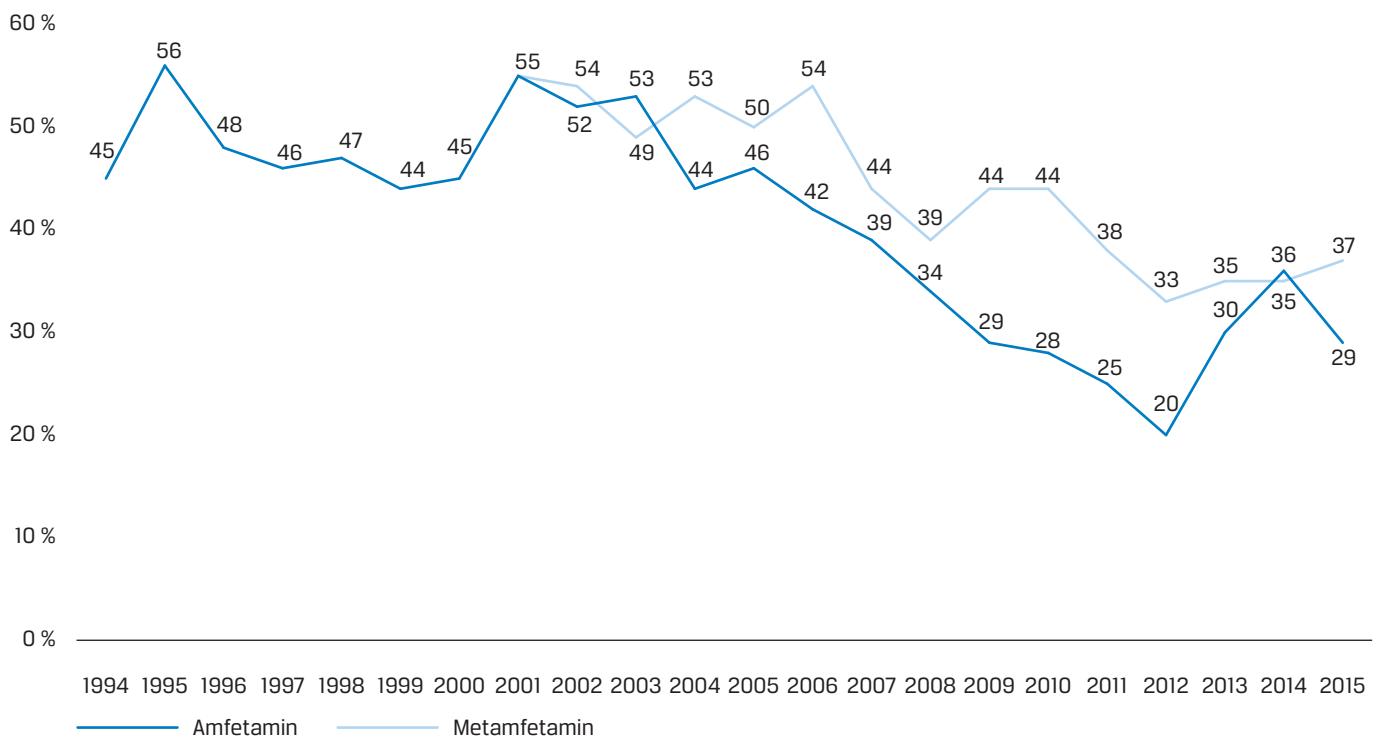
– høyere beslagstall etter at bruk og besittelse ble forbudt

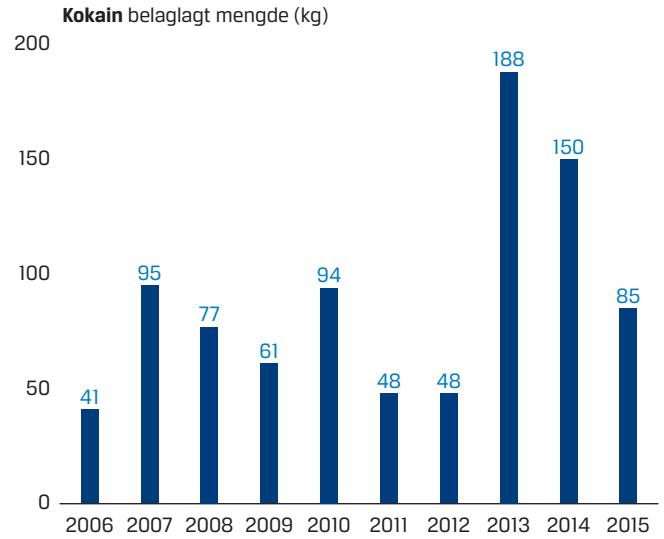
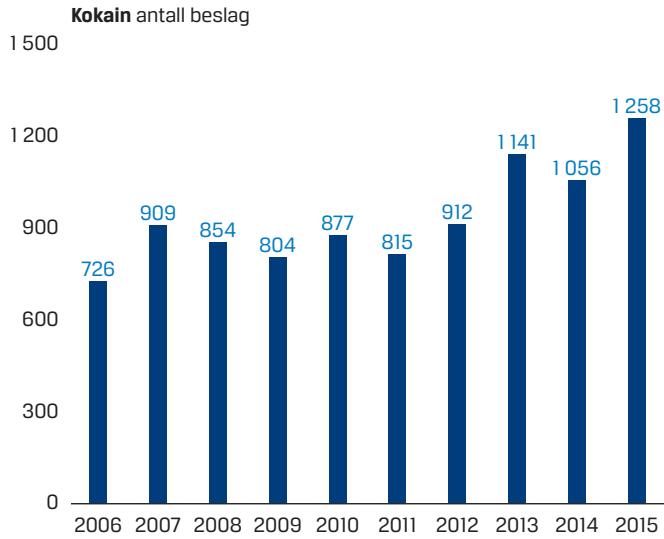
I 2015 er det vel 800 beslag av anabole androgene steroider. Det er en nedgang i antall beslag sammenlignet med 2014, men høyere enn før bruk og besittelse av dopingmidler ble kriminalisert (01.07.13). Beslagene består dels av tabletter og kapsler, dels av løsninger i ampuller og hetteglass, ment for injeksjoner. Testosteron utgjør vel 1/3 av beslagene. Deretter følger trenbolon, stanozolol og nandrolon, hver med vel 10–12 % av beslagene.

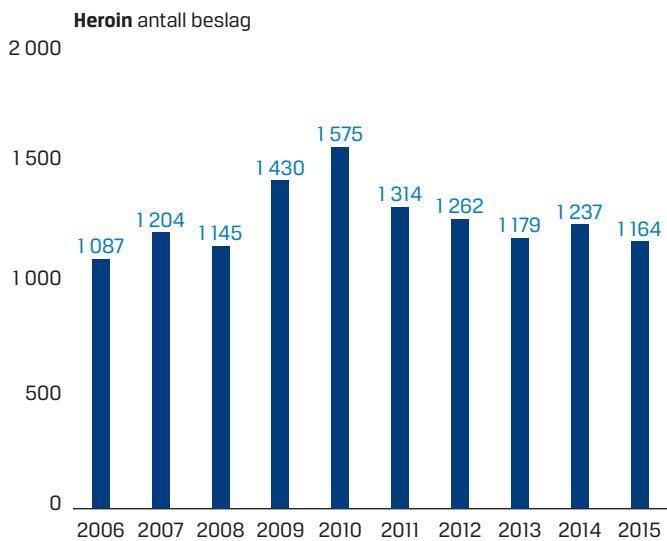

Styrkegrad amfetamin/metamfetamin

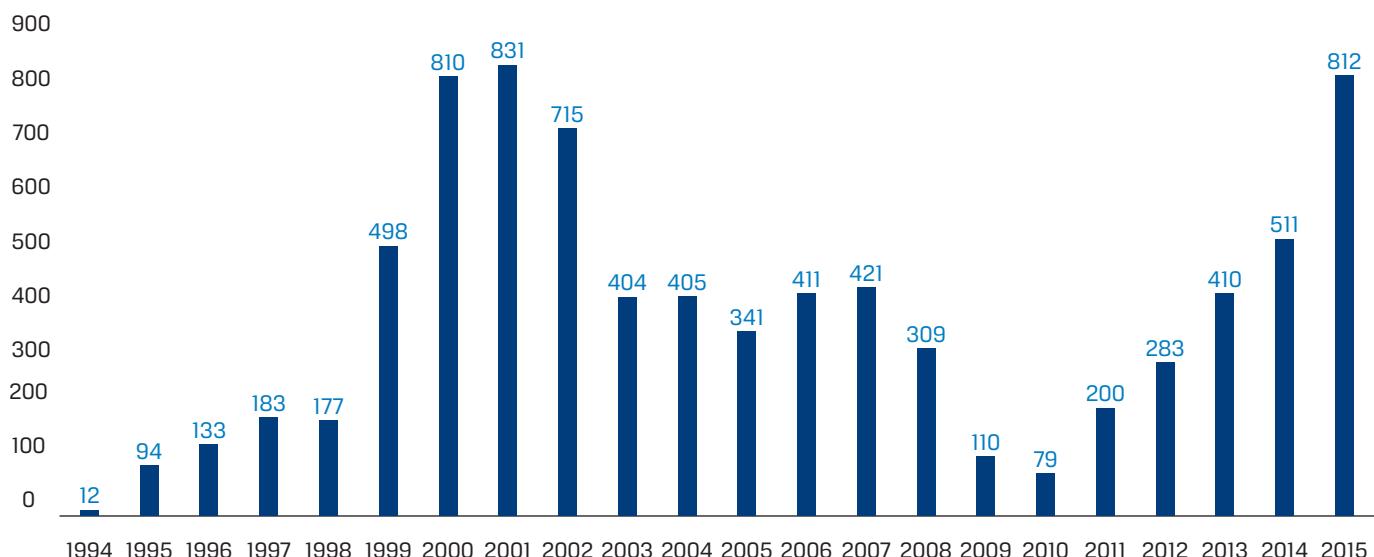

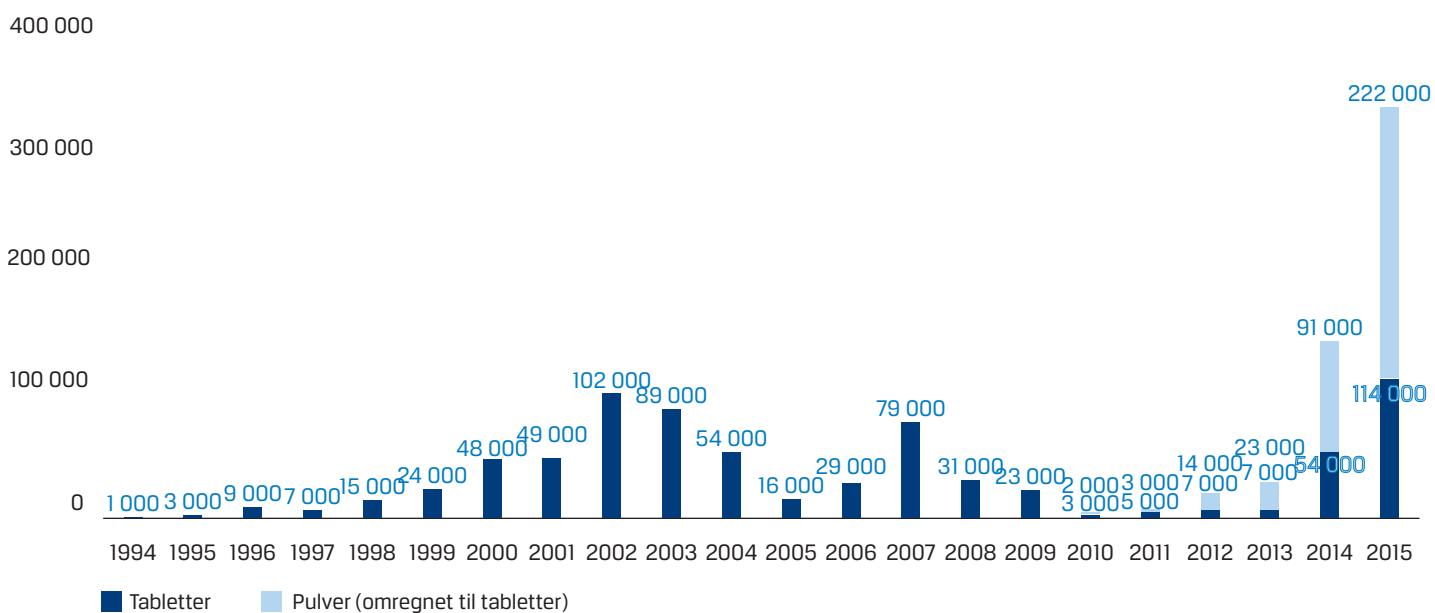
Styrkegrad heroin

MDMA (ecstasy) antall beslag

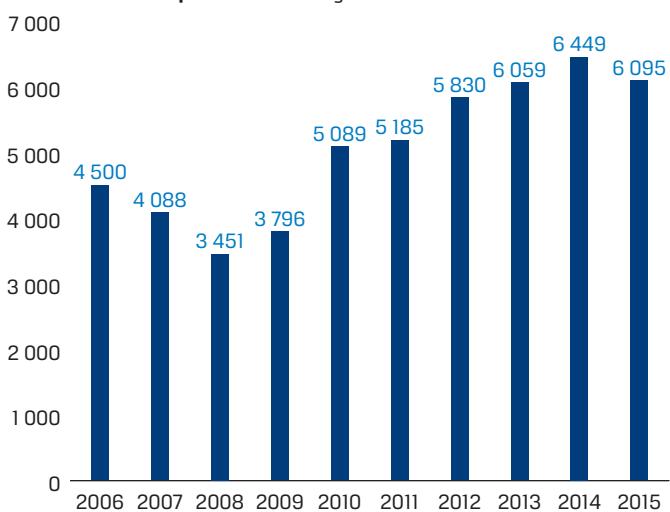

MDMA (ecstasy) belaglagt mengde (antall tabletter*)

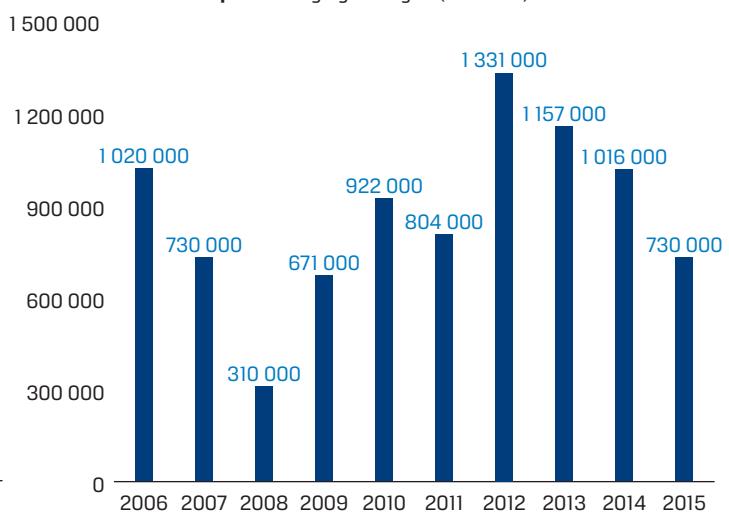

*Beslaglagt mengde pulver er omregnet til tabletter med 100 mg virkestoff. Det er tatt utgangspunkt i at beslaglagt pulver har en styrkegrad på 85 %. De siste årene har variasjonen ligget i området 85–95 %.

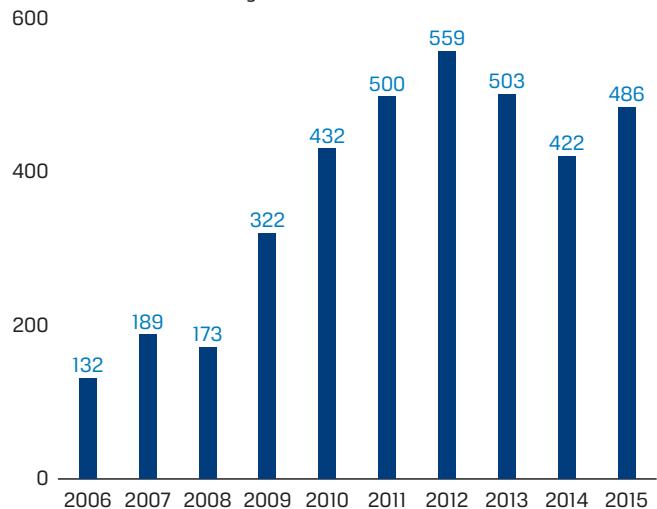
Benzodiazepiner antall beslag

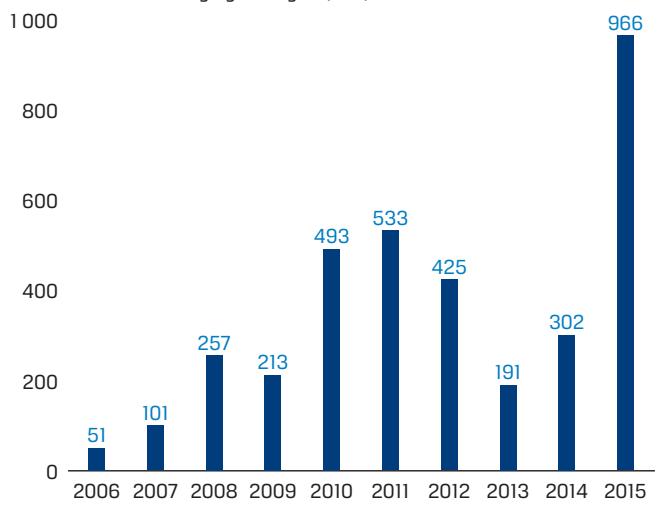
Benzodiazepiner belaglagt mengde (tablett(er))

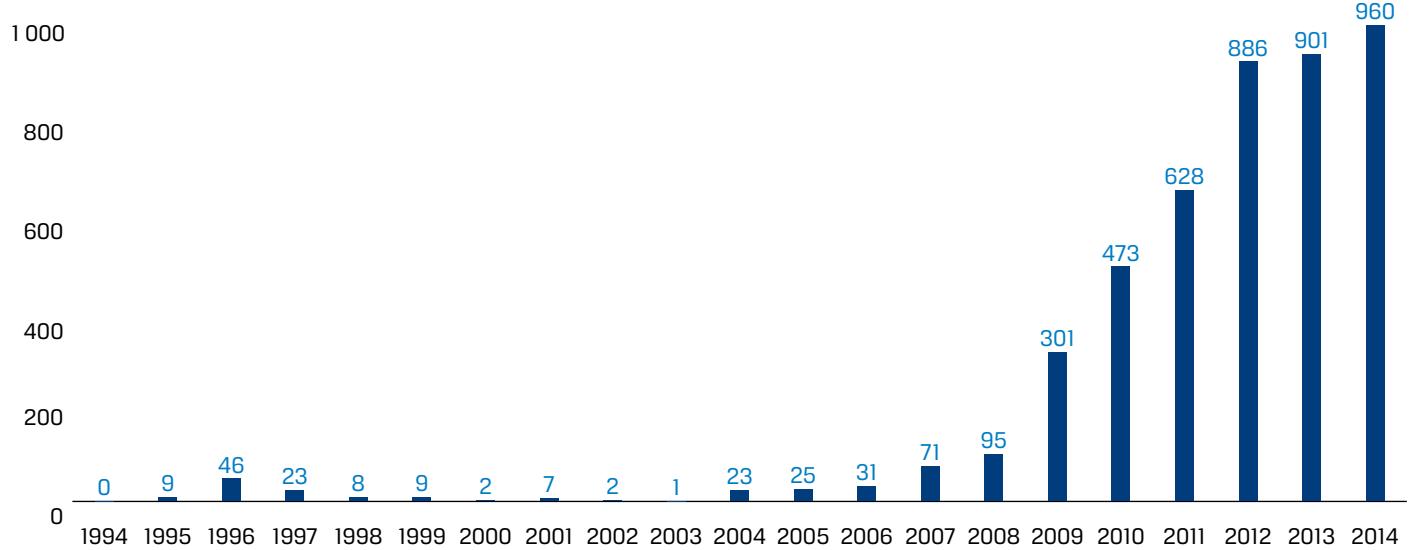
GHB/GBL antall beslag

GHB/GBL belaglagt mengde (liter)

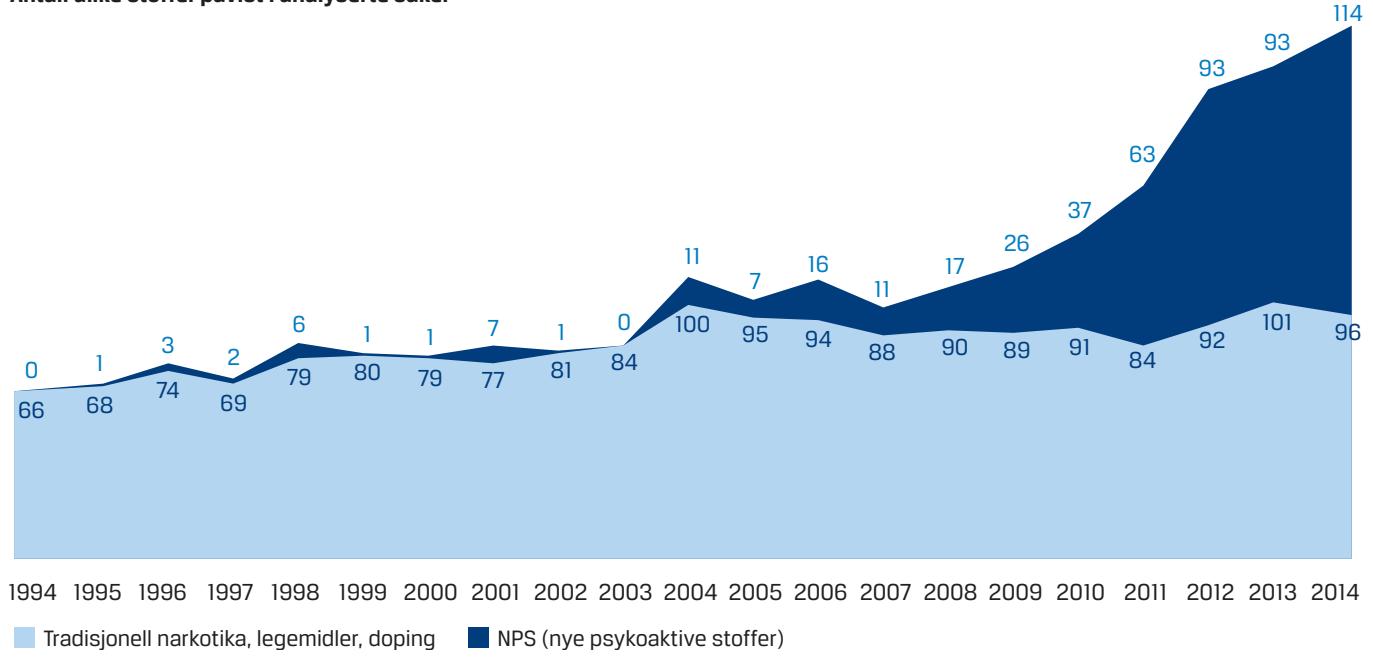

Nye psykoaktive stoffer – totalt antall beslag

Tabellen viser tall t.o.m. 2014. Fordi mange beslag fra 2015 ikke er ferdig analysert, vil statistikken for 2015 for NPS komme på et senere tidspunkt.

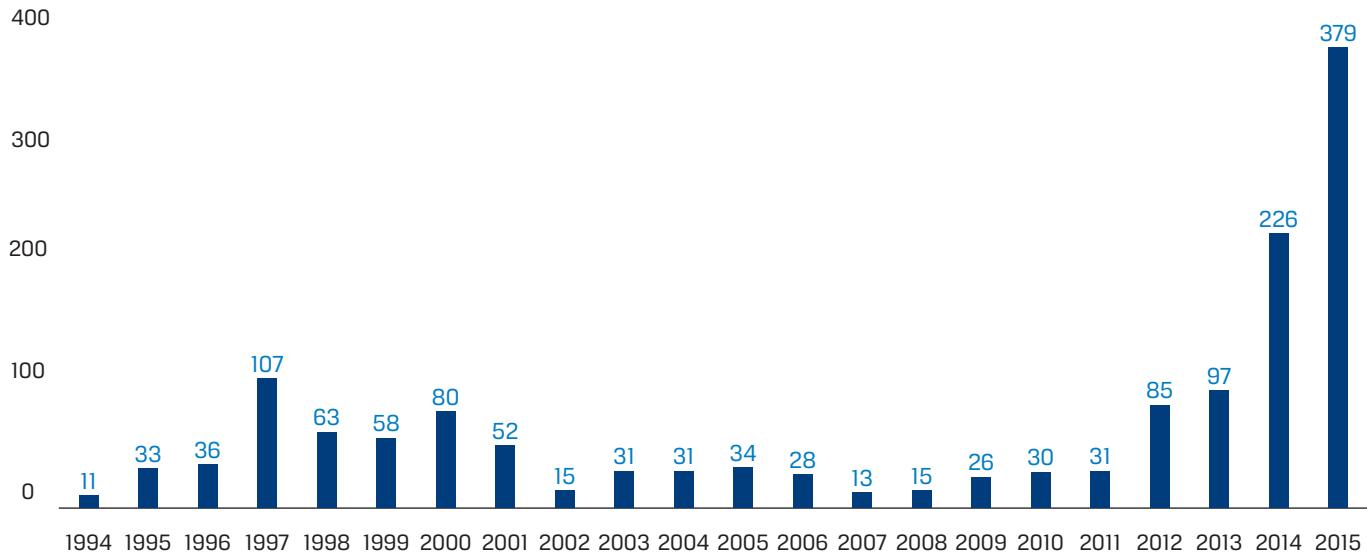
Antall ulike stoffer påvist i analyserte saker

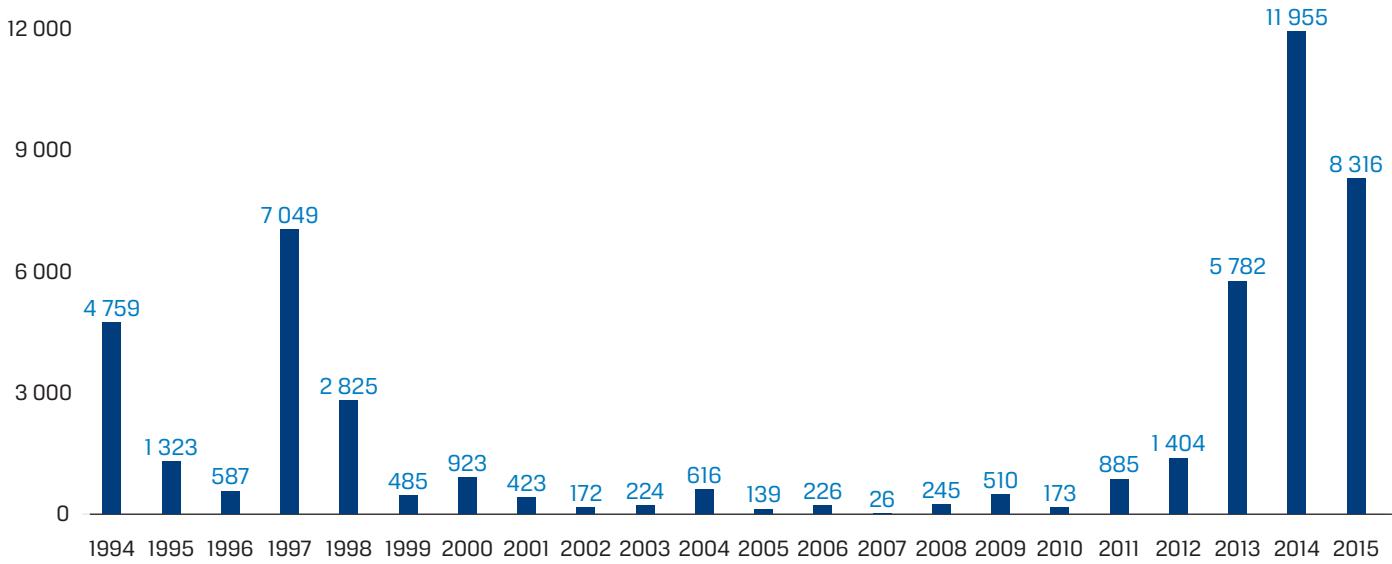
■ Tradisjonell narkotika, legemidler, doping ■ NPS (nye psykoaktive stoffer)

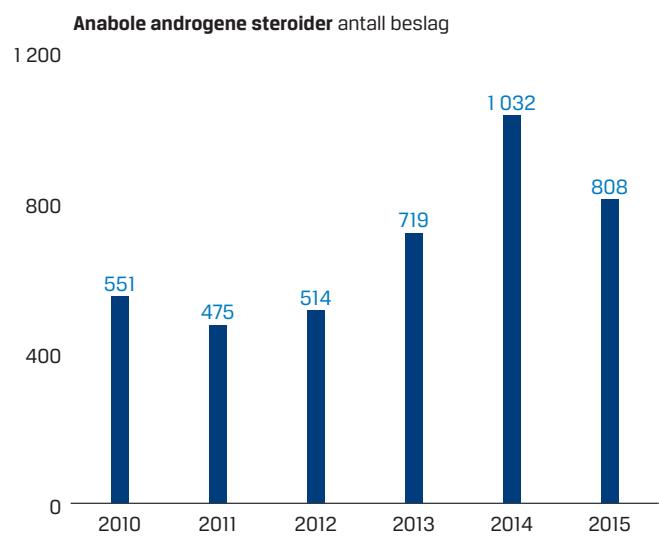
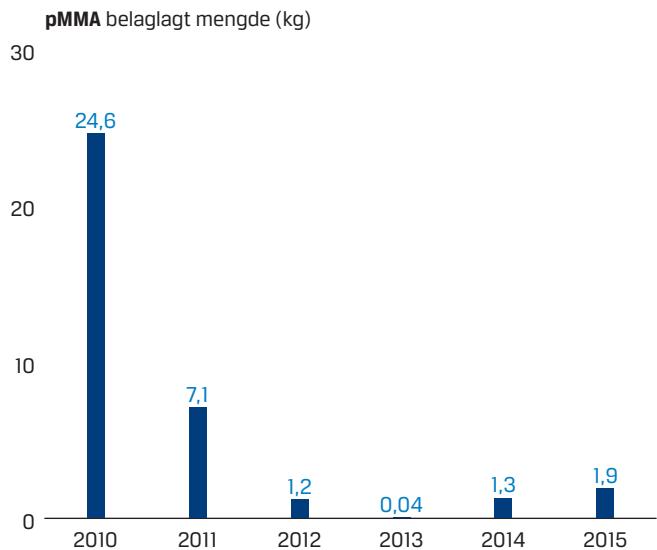
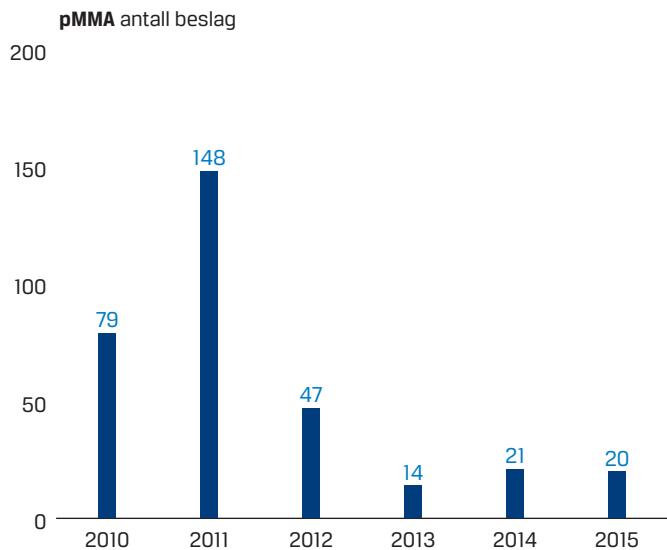
Tabellen viser tall t.o.m. 2014. Fordi mange beslag fra 2015 ikke er ferdig analysert, vil statistikken for 2015 for NPS komme på et senere tidspunkt.

LSD antall beslag

LSD belaglagt mengde (antall enheter)

Antall registrerte narkotika- og dopingsaker fordelt på politidistriktsene i perioden 2006–2015

Politisidrikt	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Oslo	4 798	4 686	4 241	4 933	5 763	5 817	6 584	6 681	6 489	5 786
Østfold	1 234	1 282	1 238	1 336	1 511	1 519	1 667	1 766	1 979	1 646
Follo	425	567	519	603	636	621	637	571	461	601
Romerike	1 348	1 352	1 147	1 403	2 218	2 280	2 516	3 376	3 110	3 731
Hedmark	433	459	489	594	601	614	626	545	713	665
Gudbrandsdal	151	117	84	131	152	148	141	167	149	134
Vestoppland	204	196	225	257	336	322	257	256	326	287
Nordre Buskerud	277	223	292	249	288	278	293	296	258	275
Asker og Bærum	881	821	555	441	616	624	679	689	788	791
Søndre Buskerud	827	761	811	633	978	949	904	1 060	1 014	984
Vestfold	1 159	1 304	1 025	1 190	1 231	1 240	1 248	1 417	1 301	1 532
Telemark	745	744	795	795	875	860	918	974	1 190	1 125
Agder	1 569	1 253	1 483	1 570	1 723	1 656	1 484	1 923	1 977	1 875
Rogaland	1 257	1 230	1 164	1 348	1 670	1 903	1 950	2 295	2 441	2 129
Haugaland og Sunnhordland	508	464	443	408	666	783	749	795	733	907
Hordaland	2 131	1 955	1 910	2 203	2 578	2 682	2 947	3 054	3 211	2 669
Sogn og Fjordane	128	145	152	176	142	206	187	238	273	169
Sunnmøre	380	396	349	358	438	434	417	498	611	607
Nordmøre og Romsdal	214	246	329	299	439	367	265	446	448	447
Sør-Trøndelag	1 004	901	1 010	1 283	1 293	1 169	1 344	1 465	1 223	1 420
Nord-Trøndelag	189	209	228	261	351	333	351	447	421	337
Helgeland	208	211	190	254	308	324	316	344	301	329
Salten	331	232	205	347	318	318	389	574	591	462
Midtre Hålogaland	143	213	144	134	254	237	282	251	320	299
Troms	390	334	342	406	435	529	581	564	516	462
Vestfinnmark	169	128	146	135	167	102	204	193	143	160
Østfinnmark	54	46	63	113	69	92	89	147	104	80
Andre			21	6	0	28	23	24	29	28
Totalt i landet	21 356	20 475	19 600	21 866	26 087	26 446	28 048	31 056	31 120	29 937

Antall narkotikabeslag fordelt på politidistrikten i 2015

Politidistrikt	Cannabis	Amfetamin/ metamfetamin	Kokain	Heroin	MDMA (ecstasy)	Benzodiazepiner	GHB/GBL/ 1,4-BD
Oslo	3 149	1 082	472	553	124	1 080	117
Østfold	828	380	70	39	32	397	22
Follo	351	165	22	21	9	110	14
Romerike	997	366	122	76	269	346	38
Hedmark	371	215	9	21	11	100	2
Gudbrandsdal	75	35	2	3	5	20	8
Vestoppland	149	57	8	7	14	73	33
Nordre Buskerud	155	72	11	7	2	68	1
Asker og Bærum	466	164	41	61	16	165	12
Søndre Buskerud	546	215	51	42	12	241	37
Vestfold	865	358	87	30	16	339	28
Telemark	597	355	37	16	6	260	7
Agder	1 033	595	76	26	22	493	4
Rogaland	1 027	554	75	11	71	534	45
Haugaland og Sunnhordland	469	219	9	4	23	253	5
Hordaland	1 172	677	68	192	60	795	79
Sogn og Fjordane	100	34	5	1	3	34	1
Sunnmøre	318	172	11	4	21	114	12
Nordmøre og Romsdal	205	107	5	7	8	72	15
Sør-Trøndelag	769	276	49	14	40	293	3
Nord-Trøndelag	159	69	3	3	8	69	
Helgeland	221	40	6	3	7	44	
Salten	306	75	10	4	15	68	
Midtre Hålogaland	181	83	3		2	37	
Troms	267	137	12	18	11	53	1
Vestfinnmark	77	47	1	1	4	24	
Østfinnmark	48	19	1		1	10	2
Andre	11	3	2			3	

Beslaglagt mengde fordelt på politidistrikturen i 2015 (beslag er ført i det distriktet der beslaget er gjort)

Politidistrikt	Cannabis (kg)	Amfetamin/ metamfetamin (kg)	Kokain (kg)	Heroin (kg)	MDMA (ecstasy) (antall tabl.)*	Benzodiazepiner (antall tabl.)	GHB/GBL/ 1,4-BD (liter)
Oslo	384	215,9	7,202	17,220	222 771	146 144	32,2
Østfold	826	84,2	63,998	32,051	16 615	101 740	66,4
Follo	126	16,8	0,212	1,120	54	5 478	116,8
Romerike	83	7,2	4,072	6,484	19 402	31 624	27,1
Hedmark	294	67,6	0,086	0,133	52 731	67 496	18,5
Gudbrandsdal	4	1,3	0,004	0,007	134	1 214	1,2
Vestoppland	11	2,7	0,038	0,026	458	3 481	23,9
Nordre Buskerud	5	10,5	0,217	0,014	15	3 627	<0,1
Asker og Bærum	11	5,2	0,433	0,101	151	12 797	2,2
Søndre Buskerud	11	12,0	0,473	0,121	503	10 767	609,0
Vestfold	42	65,3	2,048	0,080	190	18 338	17,1
Telemark	107	5,7	0,499	0,027	464	21 340	1,1
Agder	47	24,8	2,357	0,108	1 412	41 676	2,0
Rogaland	61	7,6	1,483	0,019	3 119	30 915	6,1
Haugaland og Sunnhordland	12	5,6	0,122	0,002	266	14 905	6,3
Hordaland	89	15,8	0,768	1,905	12 062	92 261	32,2
Sogn og Fjordane	8	0,4	0,009	0,001	12	1 264	1,1
Sunnmøre	7	1,6	0,150	0,021	902	4 996	1,3
Nordmøre og Romsdal	5	2,8	0,005	0,045	70	2 003	1,3
Sør-Trøndelag	71	12,7	0,268	0,024	2 961	82 807	0,4
Nord-Trøndelag	6	1,5	0,100	0,006	164	4 024	
Helgeland	15	1,0	0,056	0,003	179	2 083	
Salten	38	3,6	0,079	0,003	701	13 073	
Midtre Hålogaland	17	3,7	0,023		97	2 187	
Troms	33	15,9	0,610	0,260	323	3 938	<0,1
Vestfinnmark	16	0,8	0,001	0,001	35	1 405	
Østfinnmark	2	2,0	0,001		8	2 039	0,3
Andre	13	<0,1	<0,001			1 769	

*) Beslaglagt mengde pulver er omregnet til tabletter med 100 mg virkestoff. Det er tatt utgangspunkt i at beslaglagt pulver har en styrkegrad på 85 %. De siste årene har variasjonen ligget i området 85–95%.